

VAN ZOYS TOT SOEST

TIJDSCHRIFT VAN DE
"HISTORISCHE VERENIGING SOEST"



Foto omslag:

50 jarig bestaan Spoorlijn Baarn - Den Dolder

Historische Vereniging Soest Opgericht 8 mei 1980

Bestuur:

Voorzitter : P.J. van Doorn, Schoutenkampweg 113, Soest
Secretaris : Mevr. E.M. Stolwijk, Kruisweg 2, Soest, telefoon 035-6017113
Penningmeester : A.F.M. Krijger, Clemensstraat 54, Soest
Overige leden : R.P. van Dorresteijn, Kolonieweg 6a, Soest
A.J. van den Dijssel, Irenelaan 7, Soest
J.E.J. Hilhorst, Plasweg 57a, Soest
W.J.M. van Hofslot, Kerkpad ZZ 10, Soest
W.C.J.M. Peters, Van Meckelenburglaan 24, Soest
W. Routers, Cimbaal 19, Soest

Redactiecommissie : J.E.J. Hilhorst
W.P. de Kam
A.F.M. Krijger
W.C.J.M. Peters

Redactie-adres : Plasweg 57a, Soest

Omslag : W. Routers
Grafische verzorging : Drukkerij Practicum BV, Torenstraat 22a, Soest
Alle rechten voorbehouden.

Overname uit deze uitgave is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Vereniging Soest.

De contributie bedraagt f. 35,00 per jaar

Betaling is mogelijk : - op de postrekening van de penningmeester
Historische Vereniging Soest nummer 54 59 218
- danwel op de bankrekening van de Vereniging bij de Rabobank
te Soest, rekeningnummer 3599.02.235.
(Giro van de bank: 21 27 75)

Losse nummers : verkrijgbaar bij de secretaris.
Leden f. 5,00
- Niet leden f. 10,00

De R.K. Armenhuisjes aan de Eemstraat

G.J.M. Derks

Inleiding

Als gevolg van de vernieuwingsdrang en de vele uitbreidingen heeft Oud-Soest veel van haar landelijke karakter en schoonheid verloren en dit proces lijkt de laatste jaren helaas weer in een nieuwe stroomversnelling te zijn gekomen. Gelukkig kent Soest nog enkele plekken die iets van hun oorspronkelijke dorpse karakter hebben behouden en nog niet met allemaal weinig of zelfs in het geheel niet passende nieuwbouw zijn voegezet. De bekendste daarvan is wellicht de Kerkebuurt. Met recht kan van een buurt worden gesproken, want vanouds - minstens vanaf het midden van de 17de eeuw - was hier een zekere concentratie van dorpsbebouwing. Tot deze oude bebouwing van de Kerkebuurt behoren ook de R.K. Armenhuisjes aan de Eemstraat (nummers 4,6, en 8) waarover u in dit artikel één en ander kunt lezen. (1) Het kleine complex bleef voor het nageslacht behouden dankzij de restauratie in 1961, waarbij het overigens vooral aan de binnenzijde zeer ingrijpend werd gewijzigd en de oorspronkelijke verdeling in drie aparte woningen verdween. In de voorgevel zitten drie voordeuren en niet drie, maar vier (!) vensters; één van de huisjes had dus twee vensters en zal dan ook wat groter zijn geweest.

Behalve de bijzondere vroegere functie van het pand is ook de gedenksteen boven de deur van de middelste woning - met daarop het jaartal 1782 - bijzonder intrigerend. Enkele jaren geleden was bij het doornemen van de transportregisters van het gerecht Soest mijn oog al gevallen op een transportakte van 29 januari van datzelfde jaar 1782. De familie Tesselhof transporteerde op deze dag aan Evert Fluijt een huis met daarin drie afzonderlijke woningen, dat op precies dezelfde plek gestaan moet hebben als het tegenwoordige blokje woningen. (2)

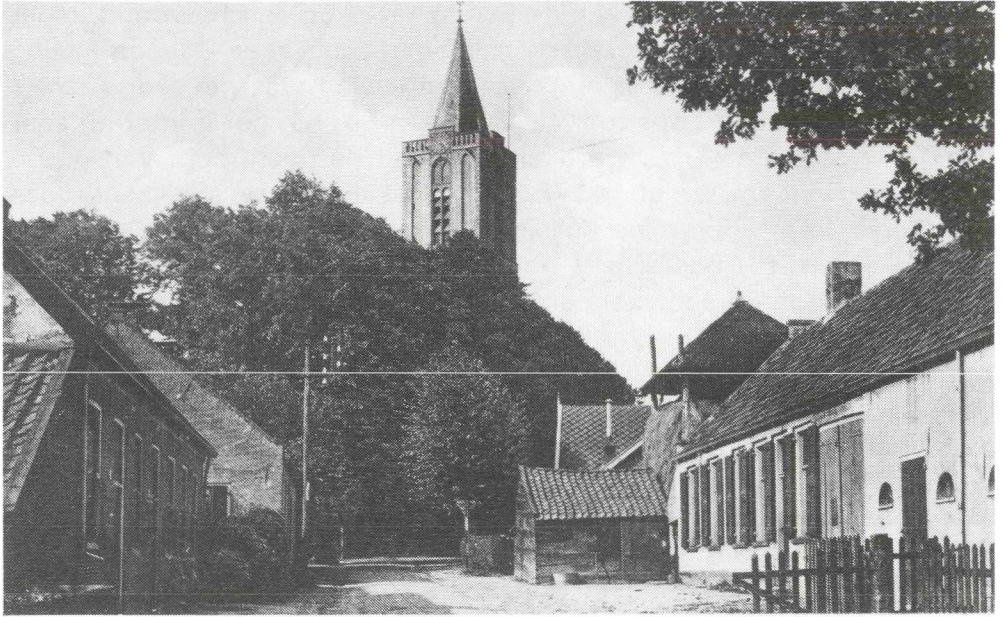
De lokatie was dus al vóór 1782 bebouwd maar waarom dan tòch een gedenksteen met het jaar 1782?

Enkele vragen naar de geschiedenis van deze huisjes en voorts de wens om te reageren op het artikel "Uijt Eijgene vrije geneegentheijdt" van de redactie in het winternummer van 1997 vormden samen voldoende aanleiding tot het schrijven van deze korte bijdrage, waarin de tot nu toe verzamelde gegevens zijn verwerkt.

Oudst bekende geschiedenis

Zoals gezegd is de Kerkebuurt één van de oudere concentraties van bebouwing binnen het dorpsgebied van Soest. Interessant is dan ook de vraag hoe lang op de betreffende plek aan de Eemstraat al een huis staat. Uit allerlei bronnen - en vooral ook de combinatie van gegevens uit deze bronnen - konden weer de nodige wetenswaardigheden worden afgeleid. Blijkens de kohieren van het huisgeld was de plek al in het midden van de 17de eeuw bebouwd. (3) Ene Peter Alphertsz, vermoedelijk timmerman van beroep, betaalde al in 1648 huisgeld. Uit de hoogte van het bedrag - drie gulden - mag worden afgeleid dat het een niet al te groot pand was. Peter Alphertsz overleed voor 1682, want in dat jaar en in 1688 betaalde zijn weduwe, waarvan de naam helaas niet wordt genoemd. In 1691 stond het pand op naam van de kinderen van Hendrik Janz Bos. Omdat het huis op naam stond van de kinderen van Hendrik Jansen Bosch - en deze zelf nog in leven was - zullen de kinderen het pand van hun moeder of moeders familie hebben geërfd. De akte van huwelijksvoorwaarden tussen Claes Hendricks van Tesselhof en Adriaantje Hendricx Bosch bevestigt dit. Adriaantje verkreeg namelijk op 23 april 1692 - na het overlijden van haar moeder - samen met haar zusters dit huis dat afkomstig was uit de "erfenisse van haer moeije [= tante] Fuijsje Peters". (4) Fuijsje Peters was mogelijk een dochter van Peter Alphertsz. Vermoedelijk was Hendrik Jansen Bosch getrouwd met haar zuster, die dan vóór of in het jaar 1691 moet zijn overleden.

Het kohier van het haardstedegeld van 1703 geeft eveneens als eigenaar de kinderen van Henrik Jansen Bosch en als gebruikers dezelfde Henrik Jansen Bosch en Rutger Evertsz. In 1715 was eigenaar en gebruiker Peter Aalssen van de Pol, terwijl een kamer was verhuurd aan Hendrick de Bruijn. (5) Peter van de Pol was vermoedelijk getrouwd met één van de andere dochters van Hendrik Jansen Bosch, maar een bewijs daarvoor is nog niet gevonden.



Voor zover bekend de enige oude foto van de Kerkebuurt waarop ook de R.K. Armenhuisjes zijn afgebeeld. We zien de Eemstraat met in het midden de toren van de N.H. kerk, links vooraan de R.K. Armenhuisjes, daarachter het voormalige Raadhuis, waarvan alleen de achtergevel zichtbaar is, rechts vooraan de voormalige dorpschool en daarachter de achterzijde van de boerderij op de hoek van het Kerkpad.

Vervolgens duikt de familie Tesselhof weer op : Claes Hendrikz Tesselhof, de schoonzoon van Hendrik Jansz Bosch, betaalde in 1719 als eigenaar en gebruiker het verschuldigde huisgeld. In 1757 stond het pand op naam van Peter Tesselhoff, de zoon van Claas Tesselhoff. (6)

1782-1810; Evert Fluijt

Zoals we in de inleiding al hebben kunnen lezen werden de huisjes door de familie Tesselhof in 1782 getransporteerd aan Evert Fluijt. Deze was meester-timmerman en zal het pand kort na de aankoop hebben herbouwd of minstens ingrijpend hebben gerenoveerd. Ter gelegenheid daarvan moet de gedenksteen met het jaar 1782 in de gevel zijn aangebracht!

Evert Fluijt heeft het pand aan de Eemstraat nooit zelf bewoond, maar woonde inderdaad hoogstwaarschijnlijk met zijn vader - Jacob Fluijt - in het huis waarin later bakkerij Van Brummelen was gevestigd, zoals de redactie van Van Zoys tot Soest in het artikel in het winternummer van 1997 schreef. (7) Dit artikel behandelt de overdracht van grond aan Evert Fluijt op 27 april 1784. Dit stukje land was blijkens deze overdracht "regt agter sijne huijsjes gelegen aan de seijweg naast de kerk [...] aan 't eijnde van 't bouwland bij 't huijs van 't Klooster". Met de in de overdracht genoemde "huijsjes" zijn ongetwijfeld de drie woningen aan de Eemstraat bedoeld. Aan de achterzijde grensden deze huizen namelijk aan het bouwland dat vanouds tot de nabij gelegen boerderij 't Klooster hoorde! De "ondergeteekende" van de overdracht zal dan ook niet "G.v. Salck" zijn geweest (zoals de redactie in bovengenoemd artikel meende) maar Carel Gustaef Falck - sinds november 1766 eigenaar van de boerderij 't Klooster - of één van zijn erfgenamen! (8) De overgedragen grond diende in ieder geval deels - en vermoedelijk uitsluitend - als extra (achter)tuin voor de drie woningen aan de Eemstraat.



De voormalige R.K. Armenhuisjes in de huidige toestand. Boven de middelste deur is de gedenksteen zichtbaar.

Dat Evert Fluijt één of meer nieuwe huizen op deze grond aan de Eemstraat heeft gebouwd -zoals de redactie oppert - lijkt dus zeer onwaarschijnlijk. Bovendien heeft blijkens kadastrale gegevens de familie Fluijt hier in 1832 geen bezittingen meer.

Ook de latere bakkerij Van Brummelen is nooit eigendom geweest van Evert Fluijt. Zijn zoon Hendrik Fluijt (1777-1838), timmerman van beroep, kocht dit pand pas in 1817 van de korenmolenaar Willem Smits en zijn vrouw, maar woonde zelf echter aan het Kerkpad. Van een bakkerij was in 1817 nog geen sprake; het pand heette "de Pol" en was verdeeld in twee afzonderlijke woningen. (9) Eerder was het eigendom van de familie Schimmel, die het vermoedelijk jarenlang heeft verhuurd aan de familie Fluijt.

Verkoop aan Kok en later aan de arm-meesters

In de jaren na 1800 ging het met Evert Fluijt zakelijk niet zo best. Op de eerste oktober 1810 werden namelijk verschillende van zijn bezittingen op last van de overheid verkocht. Evert was toen 67 jaar oud. De landbouwer Kornelis Janz Kok werd de nieuwe eigenaar van het blokje van drie woningen aan de Eemstraat. Deze verkocht de huizen echter reeds vijf jaar later voor 275 gulden aan de landbouwers Peter Hilhorst en Zeger Hendrikz de Beer in hun hoedanigheid als arm-meesters van de "Roomsche Catholieke Gemeente" te Soest. (10) Bij deze verkoop op 23 september 1815 werd het pand omschreven als "eene huizinge met een thuijn geappropriëerd tot drie woningen, staande en gelegen bij de Gereformeerde Kerk van Zoest". Aan de noordzijde grensde het complex aan de gemene weg, aan de oost- en westzijde aan de eigendommen van Willem van Ommeren en aan de zuidzijde aan de grond van Aart Janse van 't Klooster. Met de "gemene" weg werd de huidige Eemstraat bedoeld. Willem van Ommeren was in 1815 herbergier in de naastgelegen herberg De Drie Ringen, terwijl Aart Janse van 't Klooster boerde op de boerderij 't Klooster. (11)

En zo kregen de huisjes aan de Eemstraat in 1815 een bestemming voor de huisvesting van Rooms-Katholieke armen. Voor we verder ingaan op de eigendoms- en bewoners-geschiedenis van de huisjes kijken we eerst hoe het verder afliep met Evert Fluijt. Hij bleef in de Kerkebuurt wonen - vermoedelijk in hetzelfde (door zijn zoon gekochte) pand "Van Brummelen" - en overleed er op 24 december 1822, oud 79 jaar. Zijn ongehuwd gebleven, inwonende dochter Lubbertje dreef er een winkeltje en overleed, slechts enkele maanden na haar vader, op 21 februari 1823, bijna 52 jaar oud.

Enkele bewoners vanaf 1815

Voor zover bekend zijn de huisjes minstens tot aan het einde van de vorige eeuw in het bezit gebleven van de R.K. armen. (12) Over de periode tot ca 1855 zijn nog geen namen van bewoners bekend. De bevolkingsregisters geven een eerste goede indruk van de bewoningsgeschiedenis. (13) De woninkjes zijn - zoals mocht worden verwacht - steeds bewoond geweest door R.K. gezinnen, die het meestal niet al te breed hadden. Sommige gezinnen woonden er vele jaren, maar andere woonden er slechts enkele jaren of zelfs maar een paar maanden. Het is dan ook ondoenlijk om hier al die namen te noemen; toch willen we er enkele de revue laten passeren.

Het oudste bevolkingsregister (ca 1855-1860) geeft achtereenvolgens de families Spijker-Dijkgraaf en De Bree-Schouten voor Eemstraat 4. Laatstgenoemde familie woonde eerst op nummer 6 maar werd daar opgevolgd door het gezin van Hendrik van Fulpen (1804-1877), arbeider of daghuurder, en Steintje Westerveld (1813-1888). De moeder van Hendrik - Teunisje van Fulpen-van 't Klooster (1781-1870) - was zijn buurvrouw. Zij woonde op nummer 8 met haar dan nog ongehuwde dochter Klaasje van Fulpen (1816-1904) en klein-dochter Teuntje van Fulpen (1847-1912), een buitenechtelijk kind van Klaasje. (14)

Aan het einde van de vorige eeuw vinden we op nummer 8 het gezin van de stoelenmatter Johannes de Bree (1829-1898), in het middelste huisje - dus op nummer 6 - de barbier Cornelis Wolfsen (1838-1899) en op nummer 4 de opperman Geurt Reijerse (1848-1916) met hun gezinnen. Na Geurt Reijerse, die ook werkte als spoorwegwachter en koopman, kwam de arbeider Hendrikus van den

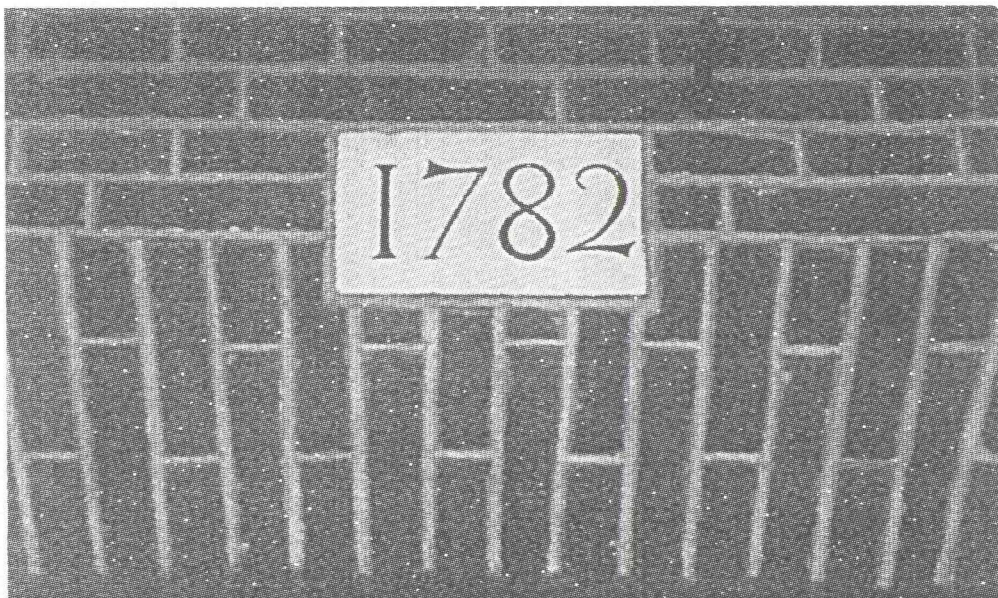
Heuvel (1860-1923) er wonen met zijn gezin. Hendrikus had eerder in Hoogland gewoond en was in Soest tevens tuin-arbeider en rijknecht ofwel koetsier. Voor welke familie zou hij hebben gewerkt? Na Cornelis Wolfsen woonde er zijn zoon Albertus Wolfsen (1876-19??) die aanvankelijk in de naastgelegen touwslagerij van Fugers werkte, maar later arbeider was bij de N.S.

Op nummer 8 woonde later de arbeider Gerardus Elschot (1856-1919) met zijn vrouw Johanna van 't Klooster (1868-1943) en maar liefst negen kinderen. Je vraagt je af hoe dat allemaal in zo'n klein huisje heeft gepast. Jan van Agterveld (1894), opperman, trouwde in 1921 met hun dochter Hendrika (1900). Zij bewoonden aanvankelijk een deel van de voormalige dorpschool aan de overzijde van de Eemstraat, maar woonden later jarenlang in het huis van haar ouders, dus op Eemstraat 8.

NOTEN :

1. IN HET BOEKJE "SOEST MONUMENTAAL" WORDEN DEZE HUISJES BEHANDELD EN AANGEDUID ALS HET ZOGENAAMDE "OUDE MANNEN- EN VROUWENHUIS". (ZIE : SOEST MONUMENTAAL. UITGAVE VAN DE HISTORISCHE VERENIGING SOEST. SOEST, 1991, BLZ. 66) DE HUISJES HEBBEN ECHTER NOOIT SPECIAAL GEDIEND VOOR DE HUISVESTING VAN OUDE MANNEN EN VROUWEN.
2. RIJSARCHIEF UTRECHT, DORPSGERECHTEN, INVNR. 1912, FOL. 58, TRANSPORT DD 29.1.1782.
3. GEMEENTE-ARCHIEF SOEST, OUD ARCHIEF, INVNR. 125.
4. RIJSARCHIEF UTRECHT, DORPSGERECHTEN, INVNR. 169, FOL. 19.
5. GEMEENTE-ARCHIEF SOEST, OUD ARCHIEF, INVNR. 129.
6. GEMEENTE-ARCHIEF SOEST, OUD ARCHIEF, INVNR. 51. NIEUWE LEGGER.
7. ZIE : VAN ZOYS TOT SOEST, 18DE JAARGANG, NR. 3, BLZ. 6 E.V.
8. TRANSPORT DD SOEST 30.7.1766. (PARTICULIERE COLLECTIE)
9. RIJSARCHIEF UTRECHT, NOTARIEEL ARCHIEF, INVNR. 319 (NOTARIS FRANS PEN), AKTE 1121, DD. 22.12.1817.
10. RIJSARCHIEF UTRECHT, NOTARIEEL ARCHIEF, INVNR. 316 (NOTARIS FRANS PEN), AKTE 695, DD. 23.9.1815.
11. EVERT FLUIJT HAD BLIJKENS DEZE BELENDINGEN DUS ÓÓK IN 1815 AL GEEN BEZITTINGEN MEER IN DEZE OMGEVING.

12. DE TOT 1893 BIJGEHOUDEN KADASTRALE LEGGERS (ARCHIEF GEMEENTE SOEST 1812-1928, INVNRS. 570-576) VERMELDEN IN IEDER GEVAL GEEN NIEUWE EIGENAAR.
13. ARCHIEF GEMEENTE SOEST 1812-1928, INVNRS. 667-671.
14. KLAASJE VAN FULPEN (1816-1904) TROUWDE IN 1871 MET GIJSBERTUS DE BOUTER TERWIJL HAAR DOCHTER TEUNTJE VAN FULPEN (1847-1912) IN 1868 MET JAN HILHORST IN HET HUWELIJK TRAD. JAN HILHORST BEHOORDE TOT DE TAK VAN DE FAMILIE MET DE BIJNAAM "DE SCHUTTER". GROOTMOEDER TEUNISJE VAN FULPEN-VAN 'T KLOOSTER (1781-1870) WAS OVERIGENS ZELF OOK EEN BUITENECHTELIJK KIND. MET DANK AAN DICK VAN FULPEN VOOR DE VERSTREKTE FAMILIEGEGEVENS.



De gedenksteen met daarop het jaar 1782, het jaar waarin meester-timmerman Evert Fluijt de huisjes kocht en vermoedelijk (deels) nieuw heeft opgebouwd.

MIEKE LANSINK, archiefbeheerder Soest

Zoals wellicht bekend heeft onlangs de heer A.F.M. Reichgelt, in de afgelopen jaren het gezicht van het gemeentearchief van Soest, deze gemeente verlaten om zich te gaan wijden aan de oude archieven van de gemeente Amersfoort. Ik heb het voorrecht hem als archiefbeheerder in Soest te mogen opvolgen. Mede een voorrecht door de prettige toestand waarin de heer Reichgelt het gemeentearchief heeft achtergelaten. Ik kan als nieuwkomer gebruik maken van zijn "Inventaris van de archieven van de gemeente Soest 1812-1928", maar ook van een schat aan andere informatie die hij, zoekend naar het antwoord op de vragen die hem voorgelegd werden, heeft verzameld en bewaard. Het eerste doel dat ik me als archiefbeheerder heb gesteld is het voor derden toegankelijk maken van deze verzameling, zodat ook de bezoekers van het gemeentearchief ervan kunnen profiteren en er desgewenst zelfstandig in kunnen zoeken. Op deze wijze hoop ik tegelijkertijd zelf enigszins thuis te raken in de geschiedenis van Soest, waarmee ik, woonachtig in Ede en voorheen werkzaam bij het Haags Gemeentearchief, nog niet vertrouwd ben.



Mieke Lansink

Mijn meest omvangrijke opdracht is het maken van een beschrijvende inventaris van het archief van de gemeente Soest over de periode 1929-1975, de opvolger van de inventaris van de heer Reichgelt. Sinds 1929 wordt het archief van de gemeente geordend volgens de Code van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een systeem dat - niet verwonderlijk - werkt met codes. Ook in de inventaris van dit archief, zoals die op dit moment binnen de gemeente wordt gebruikt, voeren de codes de boventoon en zijn de beschrijvingen zeer summier.

Daardoor is deze inventaris minder geschikt als hulpmiddel bij historisch onderzoek, en is het nodig een nieuwe inventaris te maken met duidelijke beschrijvingen van de inhoud van de archiefstukken. De omvang van het archief bedraagt vele tientallen meters, dus de voltooiing van dit werk zal nog wel enige tijd op zich laten wachten.

Daarnaast behoort het tot mijn taak als beheerder van het gemeentearchief om schriftelijke vragen te beantwoorden en om bezoekers te ontvangen en zo nodig te begeleiden. De gemeente Soest heeft de bevolkingsregisters tot 1935 en een groot gedeelte van de akten van de burgerlijke stand gemicroficheerd. Binnenkort wordt ook het resterende deel van de akten, voorzover deze openbaar zijn, op microfiche gezet. De microfiches zijn door de bezoekers zelfstandig te raadplegen, terwijl natuurlijk waar nodig hulp geboden kan worden. Een aantal boeken en tijdschriften, waaronder Van Zoys Tot Soest, staan aan iedereen ter onmiddellijke beschikking. De eerder genoemde gegevens-verzameling van de heer Reichgelt, meer boeken en tijdschriften, en natuurlijk de archieven zelf zijn geborgen in het depot in de kelder van het gemeentehuis, maar worden op verzoek door ondergetekende gehaald. Ook de uitgebreide fotoverzameling onder beheer van de heer J. Piekema kan in het gemeentearchief worden bekeken.

Wie een bezoek wil brengen aan het archief kan dat het beste doen na telefonische afspraak (035-6093518). De heer Piekema is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag aanwezig, de archiefbeheerder op woensdag, donderdag en vrijdag.

Nieuws over Oud

Henk Gerth

Soest krijgt er door de grenscorrectie twee monumenten bij. Door bekrachtiging bij wet heeft de regering bepaald dat de nieuwe gemeentegrens van Soest en Baarn wordt gewijzigd. De nieuwe grens komt nu door de Praamgracht te lopen, vanaf de Vredeshofstraat tot de Embranchementsweg. Dit betekent dat Huize "Eikendaal" en de Veenhuizertol op Soester grondgebied komen te liggen.

De Veenhuizer tol

Het was vroeger de gewoonte dat een grootgrondbezitter of landeigenaar door wiens land een weg liep de verplichting kreeg om deze weg te onderhouden en om dit te kunnen bekostigen mocht hij voor doorgang tolgeld vragen. Na ontginning van het veengebied Veenhuizen werden wegen aangelegd naar Utrecht en Maartensdijk. De eigenaar van Pijnenburg, dat binnen het Veenhuizer gebied lag, richtte daarom de ons bekende Veenhuizer Tol op. Het gebouwtje staat er nog steeds en wordt nu door de gemeente Soest als monument van Baarn overgenomen. De Tol werd in 1911 door de gemeente Baarn opgeheven, evenals de in Soest gelegen Tollen. De provincie nam toen het onderhoud van de wegen over.

Eikendaal

Eikendaal is een ander verhaal. Het is eind zestiende eeuw gebouwd als een kleine buitenplaats. Veel groter waren bijvoorbeeld Huize Insings, Ewijck en het nu zo geheten Prins Hendrikoord.

Toen prins Willem III in 1774 het jachtslot Soestdijk liet bouwen was Eikendaal er al. Prins Willem III heeft het gekocht toen hij op Soestdijk ging wonen.

De vorige eigenaar was Johan Hooft. Prins Willem III vaardigde een Plakkaat uit aangaande de jacht. Hij stelde een Jagermeester aan, die Eikendaal als woning kreeg toegewezen. De jagermeester had de zorg over de wildbaan welke achter het jachtslot Soestdijk was gelegen en

het nu zo geheten Baarnse bos. Eikendaal is nog steeds in het bezit van het Koninklijk Huis. Eigenaresse is Prinses Juliana.

LITERATUUR: ONS KONINKLIJK HUIS EN ARCHIEF GEMEENTE SOEST

DE SCHATTEN VAN HET GEMEENTEHUIS..... (3)

Joop Piekema

Geeuwend rolt de journalist van dagblad "Het Centrum" uit zijn bed. Is de wekker niet afgelopen? Jeminee, het is al bijna 10 uur..... Het lijkt wel of hij een houten kop en lemen voeten heeft.... Hij slaat zijn agenda op. Moest hij niet ergens heen? Ja, zie je wel.... naar Soest, voor de eerste paal van de torenflats. Haastig schiet hij in zijn broek. Voor douchen is geen tijd meer. Voor koffie ook niet. Misschien is er op de receptie wat te drinken. Hij snelt naar buiten en springt in zijn auto. Het is 22 november 1967, een grijze dag.....

"Torenflats in Soest" kopt "Het Centrum" 's avonds. "Over de bijna bladlose boomtoppen der bossen in Soest-Zuid - zo vervolgt de krant - daverden vanmorgen de knallen waarmee een eerste paal de grond werd ingedreven. (...) Maar het bijzondere in Soest was dat minister Schut van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zelf de heimachine bediende. De bewindsman maakte hiermee een begin met de verwezenlijking van een bouwplan van rond duizend woningen in een nog nauwelijks ontsloten gebied. (...) Uiteindelijk zal hier ingevolge de opdracht van Eurowoningen NV te Den Haag een geheel nieuw woongebied ontstaan. Langs de zuidelijke rand hiervan worden de funderingen geheid voor de bouw van zes blokken luxe portiekwoningen volgens een stedenbouwkundige opzet van prof. Van Embden en de ontwerpen van het architectenbureau Apon, Van den Berg, Ter Braak en Tromp te Rotterdam. Zeer binnenkort zal J.J.van Gents Bouwbedrijf NV uit Amersfoort op een centraal gelegen terrein haar "veldfabriek" inrichten. In verschillende onderdelen hiervan zullen de bouwelementen kant en klaar worden vervaardigd in een tempo van twee woningen per dag(....)".

Méér en nóg meer....., hoger en nóg hoger..... Dat was de slogan in de jaren 60. De overloop uit het westen moest worden opgevangen.



22 november 1967. De eerste paal van de torenflats gaat de grond in. Minister van volkshuisvesting Schut (vooraan midden) en burgemeester Baron Bentinck (vooraan rechts) lopen - met helmen op zoals dat in de bouw betaamt - vermoedelijk op de Varenstraat, richting Koningsweg, Als deze veronderstelling juist is, dan zijn op de achtergrond de flats aan de Weegbreestraat te zien.

De woningnood was immers volksvijand nummer één. Soest plus Soesterberg zouden 80.000 inwoners moeten herbergen. Mudjevol dus.....

Het werd de grond uitgestampt..... Het begon met de Rubenslaan en Van Goyenlaan (1962-1964), dan volgden Smitsveen (1966-1970), Klarwater (1972-1974), Overhees 1,2,3,4 (1977-1985).

Wilde plannen waren er in de jaren '60 óók. Het stadswinkelcentrum op de Zuidereng, met daaromheen gegroepeerd woonflats van 5-8 hoog. Torenflats, her en der langs het spoorwegtracé en (nog aan te leggen) Koningsweg, tot maar liefst 14 hoog! En niet te vergeten de vierbaans Centrumweg, beginnend bij Avia aan de Birkstraat, met viaduct over de Kerkstraat en spoorlijn, de Eng doorklievend, en uitkomend op de Vredeshofstraat. De Eng zou worden omgetoverd in een stadspark met daarin een kinderboerderij (de Witte Burchthoeve), een bouwspeelplaats, verkeerstuin, gemeentekwekerij, hertenkamp met voliére, alsmede "voorzieningen ten behoeve van bejaarden, (....) zoals betonnen tafels met ingelegde dam- en schaakborden".

Ná de diverse "volksoproeren" - "Soest wil toch geen stad worden met een betonnen centrum en een vierbaans-centrumweg?" - is het eind jaren '70 afgelopen met de wilde plannen.

"Centrumplan nu officieel in het archief" meldt de Soester Courant op 22 november 1978. Er waren ruim 5.000 bezwaarschriften tegen ingediend. Op 16 november 1978 had de (nieuwe) gemeenteraad, op voorstel van B. & W., besloten het ontwerp bestemmingsplan Centrum niet vast te stellen, omdat het maatschappelijk niet uitvoerbaar was. Luide knallen klonken vanuit de publieke tribune. Het waren de champagneflessen die ontkurkt werden.....

Hoe is het intussen met het gemeentelijk fotoarchief vergaan? Loopt de beherende ambtenaar, teneinde de "city-boom" bij te houden, het vuur uit zijn sloffen? Wordt er in deze zinderende tijd film na film volgeschoten?

Helaas! Na het vertrek van de heer Peet - hij wordt in 1963 benoemd tot directeur van de Sportstichting - is er de klad ingekomen. De collectie - eens de trots van de gemeente - staat in een hoekje van de afdeling Algemene Zaken, Eigendommen en Onderwijs te verbloeden. Afgezien van een serie luchtopnamen uit 1965 van het toekomstig te bebouwen Eng-gebied worden er nauwelijks meer foto's gemaakt. Acquisitie is er al helemaal niet meer bij.

Maar bij het einde van het decennium lijkt dit te gaan veranderen. In juni 1969 moet er wegens taakuitbreiding op de afdeling Algemene Zaken c.a. een ambtenaar bijkomen.

Benoemd wordt per 1 november 1969 Gerrit Kasander uit Gorinchem. Hij blinkt uit. De gemeentesecretaris van Gorinchem beoordeelt hem op de staat van inlichtingen bij vraag 10 "hoe is zijn werklust?", als "zeer ijverig". Het antwoord op vraag 11: "heeft hij een helder inzicht?" luidt "stellig". "Een bijzonder goede kracht, die ik node zal zien vertrekken" verzucht tenslotte de secretaris.

Kasander wordt te Soest in 1970/71 in bijzonder belast met culturele zaken, waar tot dan nog weinig aan was gedaan. Oók het (verpauperde) fotoarchief valt onder zijn taakstelling.

Op 16 juli 1971 brengt Kasander een nota in B. & W. getiteld "visuele beelddocumentatie in de gemeente". "Het is gebleken - zo schrijft hij - dat het voorzien van het archief met nieuw gemaakte foto's enigszins stroef verloopt" (een understatement!) Kasander denkt dit probleem

op te kunnen lossen door het sturen van een circulaire aan de diverse gemeentelijke diensten en functionarissen "waarin wordt verzocht periodiek op te geven van welke objecten of personen foto's moeten worden genomen en wanneer dit moet plaats vinden dan wel waar reeds genomen foto's zijn te verkrijgen". Oók de redacties van de plaatselijke nieuwsbladen zouden moeten worden aangespoord om foto's op te sturen.

Kasander betreurt het dat "de bestaande collectie zo weinig dienstbaar is voor de bevolking", hetgeen hij wijt aan "de geringe toegankelijkheid van het archief voor het publiek". Hij denkt dit te verbeteren door de collectie intensief te gebruiken op voorlichtings- en informatieavonden en er aandacht in de pers aan te besteden. Voorts lijkt het hem een goed idee om van tijd tot tijd kleine exposities van het beschikbare materiaal in te richten.

Een andere gedachte van Kasander is om plaatselijke kunstenaars in het kader van de Beeldende Kunstenaars Regeling opdrachten te verstrekken tot het vervaardigen van kunstwerken van verdwijnende of nieuwe gedeelten van de gemeente.



De verstedelijking van Soest, situatie circa 1969.

De foto graaf bevindt zich waar de Ereprijsstraat zal komen, en kijkt richting Smitsweg, met in het midden en rechts "de hoge Veenbessen" - tien lagen hoog - in aanbouw. Op de achtergrond (midden) de flats aan de Varenstraat.

Deze foto is uit een serie die in 1995 van een particulier werd verworven.

"Met waardering van kennis genomen, conform nota uitvoeren (.....)"
- aldus besluiten B & W op 27 juli 1971.

Op 9 augustus 1971 gaan brieven uit naar de gemeentelijke diensten, bedrijven en personeelsverenigingen en naar de krantenredacties met het verzoek te helpen het gemeentelijk fotoarchief aan te vullen.

Leuk bedacht, die circulaires, maar in de praktijk werkt zoiets niet. Er komt nul komma nul binnen.

Helaas, ook van de andere schone voornemens is het resultaat nul komma nul, want per 1 augustus 1972 vertrekt Kasander naar elders wegens positieverbetering. Zo gaat het met een goede ambtenaar....

De verpaupering van het fotoarchief gaat weer verder, als vanouds..... Want van de bouw van het Smitsveen (1966-1970) is, ondanks het vele geschrijf, nog niet één foto gemaakt!

(wordt vervolgd)



Kaartje uit de voorlichtingsfolder "Soest in ontwikkeling", circa 1971.

Kerckenland, Kortend, Hees, centrumplan en stadspark zijn er nooit gekomen. Wél is sedertdien héél wat van de Eng afgeknabbeld.....

BRONNEN (GEMEENTEARCHIEF)

- "STRUKTUURNOTA SOEST", VAN EMBDEN EN ANDEREN, DELFT 1967;
- RAPPORT VAN DE COMMISSIE STADSPARK, SOEST 1970;
- "SOEST IN ONTWIKKELING", VOORLICHTINGSFOLDER GEMEENTE SOEST, CIRCA 1971;
- AFGELEGDE PERSOONSDOSSIEERS GEMEENTEPERSONEEL (NIET OPENBAAR)
- DOSSIEERS VISUELE BEELDDOCUMENTATIE.

Mr. C.J.W. Loten van Doelen Grothe, burgemeester (1881-1914)- deel I

W.P. de Kam

Mr.C.J.W.Loten van Doelen Grothe is de vijfde in de reeks van oud-burgemeesters die ik probeer in dit tijdschrift enigszins te belichten.

Constant Jacob Willem Grothe is op 9 juli 1851 te Utrecht geboren. Zijn ouders waren Jacob Anne Grothe en Arnoudina Johanna Carolina Loten van Doelen. Hij was de zesde telg in een gezin van 13 kinderen, waarvan de meeste overigens niet oud zijn geworden.

Het geslacht Grothe stamt uit Lemgo in Lippe (Westfalen). Daar hebben verschillende Grothe's een belangrijke bestuursfunctie vervuld. In de 18e eeuw vestigde de bet-overgrootvader van Constant zich in Utrecht.

In "Utrechtse biografieën", deel 4 waarin levensbeschrijvingen zijn opgenomen van bekende en onbekende Utrechters, staat een beschrijving vermeld van Constants vader, Jacob Anne Grothe (1815-1899). Daarin staat over zijn vader o.a. vermeld:

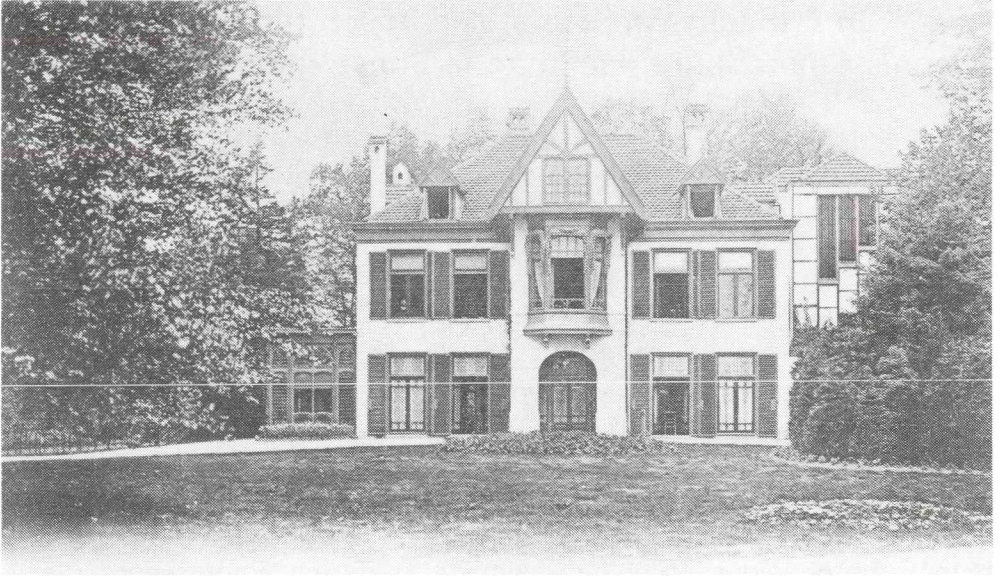
"Met zijn opleiding en achtergrond zou hij geknipt zijn geweest voor de rechterlijke macht of de gemeentelijke en provinciale politiek".

Dat wat bij de vader reeds in de genen was opgeslagen is bij de zoons, waaronder Constant, zoals nog zal blijken, zichtbaar geworden in activiteiten in de gemeentelijke en provinciale politiek.

Na het doorlopen van de lagere school bezocht Constant het Stedelijk Gymnasium te Utrecht. Na succesvolle afronding van die opleiding studeerde hij rechten aan de rijksuniversiteit te Utrecht. De rechtenstudie rondde hij af in 1877. In datzelfde jaar werd hem bij Koninklijk Besluit toestemming gegeven om 'Loten van Doelen' aan zijn familienaam toe te voegen. Zijn moeder, die deze familienaam droeg, was inmiddels in 1875 overleden.

Wat Constant Loten van Doelen Grothe na afronding van zijn studie in 1877 tot aan zijn benoeming tot burgemeester van Soest bij KB van 11 maart 1881 beroepsmatig heeft gedaan heb ik nog niet kunnen achterhalen. Hij was toen hij in Soest werd benoemd 29 jaar en ongehuwd. Zijn toekomstige vrouw leerde hij in Soest kennen. Het was zijn buurmeisje. Dat meisje, of eerbiediger gesproken die jongedame luisterde naar de naam van Jvr. Renée Henriëtte van Weede. Zij was een dochter van de toenmalige kamerheer van Zijne Majesteit Willem III, Jhr. Everard Willem van Weede. Het huwelijk met haar werd voltrokken op 20 december 1887 door de bejaarde loco-burgemeester, wethouder G.C.Kloosters. Ter gelegenheid van zijn huwelijk werd aan de burgemeester mede ten behoeve van een huwelijksreis verlof verleend van 15 december 1887 tot 15 maart 1888. Na terugkomst van de huwelijksreis werd het echtpaar hartelijk verwelkomd door de ingezetenen van Soest. Het echtpaar vestigde zich in de villa Vredenhof, waarvan een foto is afgedrukt. Het echtpaar kreeg in 1889 een zoon, genaamd Arnoud Johan Karel.

Wellicht mede als gevolg van zijn band met de fam. Van Weede, maar waarschijnlijk ook in ander opzicht, toonde mr. Loten van Doelen Grothe grote betrokkenheid bij het wel en wee van de koninklijke familie. In 1886 was hij al benoemd tot Officier in de orde van de Eikenkroon. Dat is een Luxemburgse ridderorde die was ingesteld door groothertog Willem II (als Willem II, koning van Nederland) voor personen met grote militaire en/of civiele verdiensten en die tot 1890 zowel aan Luxemburgers als aan Nederlanders werd verleend.



Villa Vredehof

Later (1906) is Loten van Doelen Grothe ook benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. Loten van Doelen Grothe is nauw betrokken geweest bij de voorbereiding van de feestelijkheid ter gelegenheid van de kroning van koningin Wilhelmina.

Naast zijn burgemeestersambt vervulde Loten van Doelen Grothe veel nevenfuncties. In een vervolgartikel in het volgende nummer van dit tijdschrift zal ik er een aantal opsommen. Nu al merk ik op dat hij van 1887 tot 1899 ook raadslid was. Zoals ook al uit de eerdere beschrijvingen van burgemeesters bleek was zo'n combinatie in de vorige eeuw nog mogelijk.

Op de hoogtepunten van zijn ambtsperiode en zijn verdere loopbaan zal ik nader ingaan in deel 2 dat in het volgende nummer zal verschijnen.

Actie van Erfpacht van een stukje Bosch ten behoeve van Theunis Smorenburg, landman te Soest, gep. 6 April 1842

Voor mij Johan Albert van Steijn Notaris in het tweede kanton van het Arrondissement Amersfoort Provincie Utrecht residerende te Zeijst in tegenwoordigheid van de natenoemene en medeondergeteekende getuigen-----

-----compareerden-----

De WelEerwaarde Heer Gerardus van Grieken, Priester en Pastoor; Gerrit Lugtenstein landman en Hendrik Ebbenhorst Junior, mede landman, allen te Soest woonachtig en te zamen uitmakende het-----

Roomsch Katholijk Arm-Bestuur van Soest-----

Dewelke in voorschreven relatie, bij deze verklaarden in altoos durende Erfpacht te hebben uitgegeven aan Theunis Smorenburg, van beroep broodbakker, wonende almede te Soest voornoemd, alhier tegenwoordig en deze Erfpacht zoo voor zich zelven, als voor zijne nakomelingen of regtverkrijgenden accepteerende:-----

Een strookje Eiken Bosch, groot ééne roede en ruim vier en tachtig ellen, uitmakende een gedeelte van een stuk Bosch, op den kadastralen Legger der Gemeente Soest voorkomende in Sectie B. En genummerd 8., ter grootte van veertien Roeden, Nederlandsche Maat; zijnde het in Erfpacht uitgegevene gedeelte belend ten Noorden aan de gronden van de Weduwe Smorenburg te Soest, ten Oosten en ten Westen aan eigendommen van de Roomsch Katholijke Armen van Soest en ten Zuiden aan den Melmweg en die verder daarnaast belend of gelegen mogen zijn; met het doel en de bestemming, om daarover eenen uitweg voor de daarachter liggende landen van den Erfpachtnemer, te maken; en zulks met alle zoodanige heerschende en lijdende, zichtbare en onzichtbare dienstbaarheden; uit of overwegen; voetpaden; schouwen en waterleidingen, als aan voorschreven grond van ouds-af en tot heden zijn verbonden geweest, niets daarvan uitgezonderd.-----

De voorschreven Erfpacht is aangegaan voor en om de somma van drie Guldens s-jaars; welke gerekend wordt te zullen ingaan met den eersten Mei aanstaande en waarvan mitsdien de eerste termijn verschijnen zal en betaald zal moeten worden, op den eerste Mei des Jaars achttien honderd drie en veertig en zoo vervolgens van Jaar tot

Jaar, stipt op den vervalldag, zonder dat dezelve betaling immer langer dan vier weken over den bepaalden tijd zal mogen loopen; met toestemming van den Erfpachtnemer of zijne regtverkrijgenden in der tijd, om bij zoodanige nalatigheid, ten hunne eigen kosten, tot die voldoening in regten te worden genoodzaakt.-----

Zijnde voorts ten deze nog speciaal gecontracteerd:

-----Eerstelijk-----

Dat de grondlasten over het in Erfpacht gegevene gedeelte, geheven wordende, door den Erfpachtnemer of zijne regtverkrijgenden in der tijd, zullen worden gedragen en betaald; welke ook voor zijne rekening zal moeten nemen, de onkosten waartoe deze acte aanleiding zal geven-----

-----Ten tweede-----

Het zal den Erfpachtnemer of zijne Erven en regtverkrijgenden vrijstaan, om de in Erfpacht genomene grond, wederom aan een ander te mogen overdoen en verkoopen; echter onder gehoudenheid en verpligting dat de nieuwe Eigenaar, zich in alles zal moeten gedragen en onderwerpen, aan de bepalingen van dit contract.-----

-----En ten derde-----

Indien de verschuldigde Erfpachtsgelden, niet op den hierboven bepaalden tijd, in handen van den fungerenden Armmeester, mogten worden betaald, zal het Armbestuur nu of in der tijd, het daarvoor kunnen houden, dat de Erfpachtnemer of zijnen opvolger, van deze Erfpacht afstand heeft gedaan en onmiddellijk weder bezit kunnen nemen van de afgestane grond, zonder immer tot eenige schadeloosstelling of restitutie, te kunnen worden aangesproken.-----

Het Armbestuur zal van die wanbetaling, niets anders behoeven te doen blijken, dan door eene eenvoudige kennisgeving, dat de termijn der voldoening verstreken is en de Erfpachtnemer van zijn regt, vervallen is.

Het hiervoor genoemde Armbestuur heeft aan mij Notaris verklaard, dat zij niet in staat waren, om eenig bewijs van eigendom van de afgestane grond te kunnen produceren, maar dat gemelde grond, met nog meer andere perceelen, reeds zoo veele en heugelijke Jaren, in het bezit der Armen van de Roomsche Katholieke Gemeente van Soest is geweest, dat zij den titel van aankomst niet konden geven, edoch den Erfpachtnemer, het rustig bezit dier grond wel durfden verzekeren.-----

U. 1899 14. April 1862 150



Door mij Johan Albert van Steijn
Notaris in het tweede kanton van het Arrondissem-
ent Amersfoort, Provincie Utrecht, residerende te zijner
entegenwoordigheid van de nalatencome en mede onder-
getuigende getuigen _____

Compareerden _____

De Welvermaarde Heer Gerardus van Grieken, Priester
en Pastoor; Gerrit Lugtensteijn landman en Hendrik
Elbenhorst Junior, mede landman, allen te Soest woon-
achtig en te zamen uitmakende het _____
Roemsch Katholijk Arm. Bestuur van Soest.

Demelke in voorschreven relatie, by deze verklaar-
den in altoos durende Erfpacht te hebben uitgegeven, als
2 1/2 Meuris Smorenburg, van beroep broodbakker, wonende
almede te Soest vornoemd, alhier tegenwoordig en
deze Erfpacht zoo voor zich zelven, als voor zijne nake-
melingen of rechtverkrygenden accepteerende.

107 ten Strookje Eiken Besche, groot één roede en ruim
vier en tachtig ellen, uitmakende een gedeelte van een
Stuk Besche, op den kadastralen Segger der Gemeen-
te Soest, voorkomende in sectie B en genummerd
7, ter grootte van veertien Roeden Nederlandsche
Maak; zijnde het in Erfpacht uitgegevene gedeelte be-
hend ten Noorden, aan de gronden van de Weduwe
Smorenburg te Soest, ten Oosten en ten Westen aan

de

eigendommen van de Roomsche Katholieke Armen van Oost- en ten Zuiden, aan den Melmweg, en die verder daarnaast belend of gelegen mogen zijn; met het doel en de bestemming, om daarover eenen uitweg voor de daarachter liggende landen van den Erfpachtneer, te maken; en zulks met alle zoodanige heerschende en lydende, zichtbare en onzichtbare dienstbaarheden; uit of overmeeren; voetsporen; schouwen en waterleidingen, als aan voorschreven grond van oud af en tot heden zijn verbonden gemeest, niets daarvan uitgezonderd.

De voorschreven Erfpacht is aangegaan voor en om de somma van drie Gulden 5 jaars, welke gerekend wordt te zullen ingaan met den eersten Mei den staande en waarvan mit dien de eerste termijn verschijnen zal en betaald zal moeten worden, op den eersten Mei des jaars achtien honderd drie en dertig en zoo vervolgens van jaar tot jaar, stipt op den vervalldag, zonder dat dezelve betaling immer langer dan vier weken, over den bepaalden tyd zal mogen loopen; met toestemming van den Erfpachtneer of zijne regtverkrigenden in der tyd, om by zoodanige nalatigheid, ten hunne eigene kosten, tot die voldoening in regten te worden geroepen.

Zijnde voorts ten deze nog speciaal gecontracteerd

Eerstelijks



— Eerstelijck. —

Dat de grondlasten over het in Erfpacht gegevene gedeelte, geheven wordende, door den Erfpachtnemer of zijne regtverkrigenden in der tijd, zullen worden gedragen en betaalt; welke ook voor zijne rekening zal moeten nemen, de onkosten maatske deze acte aanleiding zal geven.

— En tweede. —

Het zal den Erfpachtnemer of zijne Erven en regtverkrigenden vrijstaan, om de in Erfpacht genomen grond, wederom aan een ander te mogen overdoen en verkoopen; echter onder gehoudenheid en verpligting dat de nieuwe Eigenaar, zich in alles zal moeten gedragen en onderwerpen, aan de bepalingen van dit Contract.

— En ten derde. —

Indien de verschuldigde Erfpachtgelden, niet op den hiertoven bepaalden tijd, in handen van den fungerenden Schmeester, mogten worden betaald, zal het Schmeester nu of in der tijd, het daarvoor kunnen houden, dat de Erfpachtnemer of zijnen opvolger, van deze Erfpacht afstand heeft gedaan en onmiddellijk weder bezit kunnen nemen van de afgestane grond, zonder immer tot enige schadeboofding of restitutie, te kunnen worden aangesproken.

Het

Het Ambestuur zal van die wanbetaling, niets anders behoeven te doen blyken, dan door eene eenvoudige kennisgeving, dat de termijn der voldoening verstreken is en de Erfpacht-nemer van zijn recht, vervallen is.

Het hiervoor genoemde Ambestuur, heeft aan my Notaris verklaard, dat zij niet in staat waren, om eenig beoogt van eigendoms van de afge-stane grond, te kunnen produceren, maar dat gemilde grond, met nog meer andere percelen, reeds zoo veel onheugelyke daren, in het bezit der Armen van de Roomsche Katholijke Gemeente van Soest is geweest, dat zij den titel van aankomst niet konden opgeven, doch den Erfpachtnemer, het rustig bezit dier grond, wel door den verze-keren.

Op deze wyze is alles tusschen de Comparanten be-paald en vastgesteld, die, om den inhoud dier acte ter Executie te leggen, domicilie hebben geko-zen, ieder ter zijner woonplaats, belovende alles getrouwehjck te zullen nakomen en achtervolgen, onder verband van hun persoon en goederen, als by de Wet is voorgescreven.

Aldus gedaan en gepasseerd te Soest, in de Pastorie der Roomsche Katholijke Gemeente, op heden den zesden April dezes Jaars achttien honderd twee

en

Op deze wijze is alles tusschen den Comparanten bepaald en vastgesteld, die, om den inhoud dezer acte ter Executie te leggen, domicilie hebben gekozen, ieder ter zijner woonplaats; belovende alles getrouwelijk te zullen nakomen en achtervolgen, onder verband van hun persoon en goederen, als bij de Wet is voorgeschreven.-----

Aldus gedaan en gepasseerd te Soest, in de Pastorie der Roomsche Katholieke Gemeente, op heden den zesden April dezes Jaars achttien honderd twee en veertig, in tegenwoordigheid van Hendrik Gijsbertse Kok, brievenbode en Reijer Oosterbeek veldwachter, wonende beide te Soest, als getuigen daartoe verzogt.-----

En is deze acte na gedane lezing, door partijen en de getuigen nevens ons onderteekend.-----

----- (Is geteekend) -----

G. Van Grieken, Gerrit Wouter Logtenstein, Hk. Ebbenhorst, F. Smorenburg, H.G. Kok, R. Oosterbeek, J.A. van Stein
Notaris-----

Geregistreerd één blad 2. Renv. Te Amersfoort den achtsten April 1842 in deel achtendertig folio vijftig verso vak één, twee en drie. Ontvangen voor regt ad 4% twee gulden veertig cents, met de 38 opct. Drie gulden een en dertig en een halve cent.-----

----- Regt ad 4% f 2.40 -----

----- 38 Opct. - .91.5 -----

----- f 3.31.5 -----

De Ontvanger (geteekend) Gordon-----

Voor eensluidend Afschrift J.A. Steijn Notaris

Overgeschreven ten kantore van de Bewaring der Hypotheken te Amersfoort den veertienden April 1800 tweeneveertig in Deel tweeentwintig no. dertig. Ontvangen drie guldens en eenentwintig cents. De bewaarder J.G. Thierrij de Bige

Gerardus van Grieken was van oktober 1739 tot september 1851 als pastoor in Soest werkzaam.

Hendrik Ebbenhorst werd na zijn overlijden aan het begin van deze eeuw opgevolgd door zijn zoon J. Ebbenhorst.

De bustocht van 5 september 1998

Redactie

In Van Zoys tot Soest wordt natuurlijk aandacht besteed aan de historie van Soest. Maar ook dingen van vandaag de dag kunnen later tot de historie worden gerekend. Maar, als wij er nu hier niets over schrijven is de bustocht 1998 nu al historie en is er niets van vastgelegd.

Hoewel, misschien dat later uit persoonlijke archieven van leden foto's opduiken van de tocht die de leden van de Historische Vereniging Soest hebben gemaakt naar Giethoorn en Het Loo te Apeldoorn. Een prachtige tocht, met in Giethoorn o.a. een bezoek aan een geheel gerestaureerde boerderij, 't Olde Maat Huus, waarin alle gereedschappen en huisraad van rond 1900 waren verzameld. Het geheel is zeer verantwoord ingericht en sommige van onze leden konden de lucht van vroeger weer opsnuiven. De jongere leden, die hebben wij ook, raakten onder de indruk van de eenvoud waarin vroeger werd geleefd en gewerkt.



Aandacht voor de inventaris van de 'mooie kamer' in 't Olde Maat Huus

Het tweede deel van de tocht ging naar Apeldoorn, Paleis Het Loo. Het bezoek viel midden in de periode waarin werd herdacht dat Koningin Wilhelmina 100 jaar geleden werd gekroond.

Er was juist tijdens de bustocht veel te zien in Het Loo. Maar ook daarbuiten. De tuinen konden worden bewonderd maar ook de prachtig gerestaureerde gebouwen. De tijd was te kort om alles goed te bekijken. Ook de zeer gemotiveerde gidsen die ons rondleidden in Het Loo betreurden het dat er zo weinig tijd was. Maar, wij gaan door met het verzorgen van bustochten om toch ieder jaar weer iets te zien in ons mooie land. Als je weet wat er vinden is aan mooie en historische plekjes in ons land, kun je ook zelf eens op pad. Kun je of doe je dat niet, dan heb je in ieder geval met de Historische Vereniging Soest weer veel indrukken op kunnen doen.



Uitleg over de restauratie van Het Loo

